

Preken på visitasgudstjeneste i Røsvik kirke 3. september 2025

Johannes 15,13–17

13 Ingen har større kjærlighet enn den som gir livet for vennene sine. 14 Dere er mine venner hvis dere gjør det jeg befaler dere. 15 Jeg kaller dere ikke lenger slaver, for slaven vet ikke hva herren hans gjør. Jeg kaller dere venner, for jeg har gjort kjent for dere alt jeg har hørt av min Far. 16 Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, en frukt som varer. Da skal Far gi dere alt dere ber om i mitt navn. 17 Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre!

Kjære alle sammen!

Først må jeg benytte anledningen til å si takk for fine dager her i Sørfold menighet og kommune. Det har vært en sann fryd å få oppleve og bli bedre kjent med dette området. En kommune jeg har kjørt igjennom utallige ganger. Nå har jeg fått oppleve naturen, rikdommen og ikke minst menneskene bortsett for autovernet til E6. Og en ting er helt sikkert: E6 er langt fra det mest imponerende med Sørfold. Her er det mennesket som står i sentrum – i møte med frivilligheten, i møte med engaskjement, i møte med kulturliv. Det er sånn at man kjenner varmen fra et helt samfunn – og det skyldes ikke bare smelteovnene på Elkem.

Derfor ønsker jeg å si, som det står i dagens tekst: Dere er mine venner! (Her ble sangen Venner av Halvdan Sivertsen sunget – akkompagnert av prost på piano og biskop på gitar).

Å gi livet sitt for noen er den største kjærlighetserklæring innleder denne teksten med. Det er Jesus som sier det, som et frempek fordi det nærmer seg tiden han skal korsfestes. Jesus sier det for å peke fremover mot det som skal skje og for å sette sitt eget offer inn i kontekst.

Å gi livet sitt for noen andre kan jo bety flere ting. I den originale greske teksten så kan ordet for liv også oversettes med ordet sjel (psyche). Å gi sjelen sin for noen kan også bety at man er villig til å ofre noe for at den andre skal ha det bra, ikke bare å dø for noen andre. Gi av tiden sin, gi av evnene sine – være til hjelp, vise omsorg og omtanke.

Å være utvalgt til å være venn, det er en stor og betydningsfull ting. Selv om det er mange i dag som forteller at dette med vennskap kan være vanskelig, så tenker de fleste at det også er viktig. En grunnleggende side med vennskap er at vi oppfatter vår venn som en flott og god person akkurat slik som de er. At vi føler oss vel med den andre – at vi er villig til å gi noe til den andre. Et vennskap består ikke av prestasjon, men av nærvær tillit og

respekt. I vennskap så blir en + en mer enn to. Da kan man gjøre ting i lag som det hadde vært vanskelig å gjøre om man var bare en. Opplevelser, reiser, konserter, å være på samme fotballag eller spille i band. Det blir ikke helt det samme om man ikke gjør det sammen med andre.

Derfor er de andre så viktige for oss. Så når Jesus kaller oss venner betyr det at vi er viktige for ham. Vi er ikke til for å oppfylle et eller annet slags guddommelig mesterverk, være den guddommelige prikken over i'en, men vi er her fordi vår tilværelse har verdi.

Så er det ett vilkår i Jesu ord. Dere er mine venner hvis dere gjør det jeg befaler dere, sier Jesus. Det høres jo ikke så vennskapelig ut. Det høres nesten ut som en viss president som tilsynelatende bygger sine vennskap på at de rundt gjør akkurat som han sier, og det er jo ikke et godt utgangspunkt for et vennskap. Det vil faktisk ikke funke. Men her er det annerledes. For Jesus sier noe mer: Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre! Da gir det mening. Vi må faktisk gjøre en innsats for å like hverandre. Til tross for at vi er forskjellige, til tross for ulikheter, til tross for bakgrunn osv.

Den kjente teolog og filosof Løgstrup sier: I ethvert møte med et annet menneske holder du litt av deres liv i din hånd. Det betyr at vi har et ansvar når vi møter andre mennesker. For det er enkelt å såre, skade eller opprøre et annet menneske med det vi sier eller måten vi er på. Men da ødelegger vi noe i forhold til det andre mennesket, og vennskap blir vanskelig. Men møter vi andre med forventning om at de skal ivareta oss og selv bidrar med tillit og respekt – ja, da kan dette møtet bli til noe mer.

Og det er akkurat det Jesus befaler oss å gjøre: Elsk hverandre! Da gir vi vårt liv for hverandre. Gir vi det så bygger vi gode samfunn og gode fellesskap, da bygger vi en fremtid sammen. Da heier vi på håpet om en bedre verden. Det er ikke penger, politikere, militære, utredninger eller vedtak som skal redde verden. Men at du og jeg tar ansvar for å føre kampen for det gode videre. Og da må vi gjøre som Jesus sier: Elsk hverandre!

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd som var, er og blir en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.